

Komplex számok

Diszkrét matematika 1. feladatsor

Gyakorlatvezető: Uray M. János

1. Írjuk fel algebrai alakban:

a) $(3 + 2i)(2 + i)$;   b) $(1 - 3i)(i + 5)$;   c) $(2 + i)^2$;   d) $(2 - 5i)^2$;   e) $(1 - i)^3$.

2. Írjuk fel a lehető legegyszerűbb alakban:

a) i^3 ;   b) i^5 ;   c) i^8 ;   d) $\frac{1}{i^2}$;   e) $\frac{1}{i}$;   f) $\frac{1}{i^3}$;   g) i^n ($n \in \mathbb{Z}$).

3. Írjuk fel algebrai alakban:

a) $\frac{1}{1 + 2i}$;   b) $\frac{1}{(1 + i)^2}$;   c) $\frac{1}{(2 - i)(1 + 2i)}$;   d) $\frac{3 + 4i}{1 - 2i}$;   e) $\frac{\sqrt{3} - i}{\sqrt{3} + i}$;   f) $\frac{2 + i}{i(-3 + 4i)}$;
g) $\frac{1}{2 + 3i} + \frac{1}{2 - 3i}$;   h) $\frac{1}{3 + i} + \frac{1}{1 + 7i}$;   i) $\frac{1}{i(3 - 2i)(1 + i)}$;   j) $\frac{i}{(1 - i)(1 - 2i)(1 + 2i)}$.

4. Oldjuk meg $\mathbb{C}$ fölött:

a) $x^2 - 2x + 2 = 0$;   b) $x^2 + x + 1 = 0$;   c) $x^2 + 2ix - 1 = 0$.

5. Mennyi $x, y \in \mathbb{R}$, ha:

a) $(x + yi)(2 - i) = x + 3i$;   b) $(x + i)(1 + yi) = 3y + xi$;   c) $(1 + 2i)x + (3 - 5i)y = 1 - 3i$;
d) $\frac{5}{x + yi} + \frac{2}{1 + 3i} = 1$?

6. Ábrázoljuk komplex számsíkon az alábbi feltételnek megfelelő komplex számok halmazát, és adjunk meg három-három ilyen komplex számot:

a) $\Re(z) \geq 2$;   b) $\Im(z) \leq 1$;   c) $\Re(z + 2i) \leq 0$;   d) $\Re(z + 1) \geq \Im(z - 2i)$;
e) $|z| = 1$;   f) $2 < |z| \leq 3$;   g) $|z - 1| \leq 2$;   h) $|z - i - 1| \leq 3$;
i) $|z - 1| < 1 \wedge \Im(z) > 0$;   j) $|z + i| > 2 \wedge \Re(z) < 2$;
k) $|z - 3 + 2i| = |z + 4 - i|$;   l) $|z - i| = 2|z - 2 + i|$;
m) $z = 1/\bar{z}$;   n) $z + \bar{z} = 0$;   o) $|z| = iz$;   p) $z^3 = |z|$.

7. Írjuk fel trigonometrikus alakban:

a) $1 + i$;   b) $\sqrt{3} - i$;   c) $4i$;   d) -3 ;   e) $\frac{10}{\sqrt{3} - i}$;   f) $\frac{2 + 3i}{5 + i}$;   g) $3 - 4i$;   h) $-2 + i$;
i) $\frac{1 + \sqrt{3}i}{2}$;   j) $\frac{-1 + \sqrt{3}i}{2}$;   k) $\cos \frac{2\pi}{3} - i \sin \frac{2\pi}{3}$;   l) $-\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}$.

8. Számoljuk ki a trigonometrikus alak használatával:

a) $(1+i)(-2+2i)$;   b) $\frac{\sqrt{3}-i}{\sqrt{3}+i}$;   c) $\left(\frac{-1+\sqrt{3}i}{2}\right)^5$;
d) $\frac{(1+i)^9}{(1-i)^7}$;   e) $\left(1-\frac{\sqrt{3}-i}{2}\right)^{24}$;   f) $\frac{(-1+\sqrt{3}i)^{15}}{(1-i)^{20}} + \frac{(-1-\sqrt{3}i)^{15}}{(1+i)^{20}}$.

9. Vonjunk négyzetgyököt:

a) -4 ;   b) $2i$;   c) $-2+2\sqrt{3}i$;   d) $3-4i$;   e) $-7-24i$;   f) $8+6i$.

10. Oldjuk meg $\mathbb{C}$ fölött:

a) $x^2 - (3-2i)x + (5-5i) = 0$;   b) $(2+i)x^2 - (5-i)x + (2-2i) = 0$;
c) $x^2 + (2+i)x - (1+5i) = 0$;   d) $(15+6i)x^2 - (32+36i)x + (8+38i) = 0$.

11. Oldjuk meg $\mathbb{C}$ fölött:

a) $x^3 = 1$;   b) $x^3 = i$;   c) $x^3 = 2+2i$;   d) $x^4 = i$;   e) $x^8 = \sqrt{3}-i$;   f) $x^6 = 1+i$.

12. Számoljuk ki:

a) 64 hatodik gyökeit;   b) $-16\sqrt{3}+16i$ ötödik gyökeit;   c) $\frac{7+3i}{5-2i}$ negyedik gyökeit;
d) $\frac{1-i}{\sqrt{3}+i}$ hatodik gyökeit;   e) $\frac{-4}{(2+i)^3}$ negyedik gyökeit.

13. Melyek:

- a) a primitív harmadik egységgyökök;   b) a primitív negyedik egységgyökök;
c) a primitív második egységgyökök;   d) a primitív első egységgyökök;
e) a primitív hatodik egységgyökök;   f) a primitív nyolcadik egységgyökök?

14. Melyek egységgyökök, mennyi ezek rendje, milyen n -re lesznek n -edik egységgyökök, ill. primitív n -edik egységgyökök:

a) 1;   b) -1 ;   c) i ;   d) $1+i$;   e) $\frac{1+i}{\sqrt{2}}$;   f) $\frac{1+\sqrt{3}i}{2}$;   g) $\frac{-1+\sqrt{3}i}{2}$;
h) $\cos\left(\frac{\pi}{361}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{361}\right)$;   i) $\cos\left(\sqrt{2}\pi\right) + i \sin\left(\sqrt{2}\pi\right)$?

15. Legyen $\varepsilon \in \mathbb{C}$.

- a) Bizonyítsuk be, hogy ha $\varepsilon^4 = i$, akkor $4 \mid o(\varepsilon)$.
b) Ha $o(\varepsilon) = 128$, akkor mennyi lehet $o(i\varepsilon)$?

16. Legyen ε primitív n -edik egységgyök. Bizonyítsuk be:

- a) hogy ε hatványai pontosan az n -edik egységgyökök lesznek;
b) hogy ε pontosan akkor k -edik egységgyök, ha $n \mid k$.